No. 34. DONDERDAG 19 MAART. 1863.

VEERTIGSTE JAARGANG.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT, geschiedt op **Dingsdag, Donderdag** en **Zaturdag.** De prijs is per DRIE MAANDEN te ASSEN **f 2.30**, buiten ASSEN f r a n c o per pos **f 2.45**. — De prijs der ADVERTENTIEN is van e e n tot v ij f regels **f 1.00**. en voor elken regel meer **f „-15**, behalve **f „-35** zegelregt. Groote regels naar plaatsruimte.

MINISTERIE VAN OORLOG.

De MINISTER VAN OORLOG herinnert bij deze alle houders van pretentien ten laste van het Departement van Oorlog, over het jaar 1862, dat de termijn tot het indienen hunner rekeningen, memorien of declaratien, ingevolge de wet van den 8sten November 1815 (Staatsblad no. 36), met den laatsten Junij aanstaande finaal zal zijn verstreken; wordende de belanghebbenden tevens uitgenoodigd, dat uiterste tijdstip niet af te wachten, maar hunne stukken zoo spoedig mogelijk aan genoemd Departement in te zenden.

's Gravenhage, 5 Maart 1863.

J. W. BLANKEN.

De COMMISSARIS DES KONINGS in de Provincie Drenthe,

Noodigt alle houders van pretentiën ten laste van het Rijk of van de Provincie uit, om hunne rekeningen, memoriën en declaratiën over het jaar 1862, ten spoedigsten in te dienen aan de Administratien, Collegien, Autoriteiten of Ambtenaren, door wie de orders tot het doen van leverancien als anderzins gegeven zijn, met herinnering, dat krachtens de wet van 8 November 1818 (Staatsblad no. 51) en art. 125 der Wet van 6 Julij 1850 (Staatsblad no. 39) de tijd tot die indiening met den 30 Junij aanstaande finaal zal zijn verstreken, zoodat na dien dag geene dier stukken meer zullen kunnen aangenomen worden.

Assen den 16 Maart 1863.

De Commissaris des Konings voornoemd,
DE VOS VAN STEENWIJK.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

De Fransche Senaat heeft een zeer belangrijk rapport uitgebragt naar aanleiding van petitien, bij dat Collegie ingekomen ten gunste van Polens onafhankelijkeid.

Daar bedoeld stuk ook licht verspreidt over de vroegere geschiedenis van Polen, willen wij dit in zijn geheel opnemen en meenen niet te veel te zeggen, als wij het eene ernstige lezing waard achten.

Het luidt aldus:

»Wat eenige van de ons ingediende petitien verlangen — zegt de rapporteur de commissie — komt neder op eene oorlogsverklaring. De verantwoordelijkheid daarvoor zou de Senaat niet kunnen op zich nemen. Hij weet dat de vurige volksaard der Franschen des noods edelmoedig de krijgskans zou bestaan, ten einde de edele natie der Polen te helpen; maar de Senaat verlangt dat Polen worde beschermd zonder Europa aan al de rampen van eenen algemeenen oorlog bloot te stellen."

Na de onderscheiden petitien beknopt te hebben vermeld vervolgt het rapport aldus:

»Al die petitien hebben uit verschillende oogpunten de ernstige aandacht der commissie tot zich getrokken. De discussie, waartoe zij aanleiding hebben gegeven, laat zich zamenvatten als volgt:

De verdeeling van Polen is eene door de geschiedenis gevonnisde handeling; zij dagteekent uit den ouden dag van Lodewijk XV en uit een tijdvak waarin de Fransche diplomatie jammerlijk gezonken was. Zij is door Keizerin Maria Theresia van Oostenrijk zelve gelaakt, en is eene bron van verlegenheden in de politieke aangelegenheden van Europa geweest.

»Frankrijk zou ze in zijne dagen van kracht en grootheid nooit hebben gedoogd; het kan niet voor dezelve verantwoordelijk worden gesteld.

»Zelfs ligt de schuld van die verdeeling niet bij de tegenwoordige Souvereinen der drie Staten die Polen onderling verdeeld hebben; maar deze behooren althans de hun ten deel gevallen gewesten regtvaardig en menschelijk te regeren, zoodat er geene stoornis in de Europesche orde van zaken kome.

»Na twee roemrijke oorlogen tegen twee van die mogendheden te hebben gevoerd, is de Keizer der Franschen een opregt bondgenoot voor haar geworden; hij heeft het indienen der petitien niet afgewacht, maar reeds eerder vriendschappelijke vertoogen aan Rusland gerigt, in de hoop om den invloed, dien hij door de regtschapenheid zijner staatkunde heeft verworven, ten nutte van Polen te doen strekken.

»Zonder in eene volledige vergelijking van de handelwijze der drie Mogendheden, die Polen onderling hebben verdeeld, te willen treden, mag men zeggen dat de verdragen door haar niet in denzelfden geest zijn ten uitvoer gelegd.

»Oostenrijk heeft daarbij laatstelijk eenen vrijgevigen weg ingeslagen; het handelt met zachtheid jegens Galicie, waarvan het trouwens ook niet door verschil van godsdienst wordt gescheiden; het ontziet Galicie's zelfstandigheid en wetten; het Oostenrijksche Gouvernement betoont dan ook thans eene zekere mate van ingenomenheid met de vervolgde Polen; het huldigt het beginsel van niet-tusschenkomst.

»Ook Pruissen heeft de godsdienst der Poolsche Catholieken geëerbiedigd; het strekt het genot zijner nieuwe staatsinstellingen tot het Groothertogdom Posen uit. Scheen het Pruissische Gouvernement in eene onlangs aangegane overeenkomst af te wijken van het beginsel van niet-tusschenkomst, men mag denken dat het daartoe thans is teruggebragt door de gezindheid van het oude Pruissen zelf en door de vertoogen der diplomatie.

»Wat Rusland betreft, het had in 1815 de aanhechting van het Hertogdom Warschau niet anders verkregen dan onder beding van hetzelve zijne zelfstandigheid *met eene volksvertegenwoordiging en nationale instellingen* te laten behouden; dat zijn de woorden der verdragsbepalingen. Maar de beloften van Keizer Alexander I zijn vergeten geworden; in 1830 en 1831 heeft eene geduchte opstand in Polen plaats gehad; en Keizer Nicolaas heeft 25 jaren lang met hardvochtige stijfhoofdigheid de Polen behandeld als onderdanen die zoo even oproer hadden gemaakt; 25 jaren lang schijnt het doel zijner staatkunde geweest te zijn hun hunne godsdienst, hunne taal en hunne nationaliteit te ontnemen.

»Keizer Alexander II, omtrent den staat der zaken beter ingelicht en meer gematigd gestemd zijnde, heeft bewilligingen toegezegd; doch zij zijn zoo gering en komen zoo langzaam, dat de Polen den moed hebben verloren en tot wanhoop overgeslagen zijn; in het vorige jaar kwamen zij ongewapend bijeen om te bidden; doch er werden van hen rondom de kerkgebouwen en zelfs aan den voet der altaren vermoord. Onder zulk eene behandeling is de verzoening moeijelijker geworden dan ooit.

»Zelfs in de sedert nagenoeg eene eeuw met het Russische Rijk vereenigde gewesten van Polen, is de tweespalt tusschen de volksstammen niet verdwenen; want de tegenwoordige opstand schijnt zich in Litthauen schielijk te hebben verbreid.

»Daargelaten de eeuwenoude afkeer tusschen de Russen en de Polen, die bestendig de strekking heeft om Europa's rust te storen en die alleen door een verstandiger en vrijgeviger bestuur zou kunnen worden verzacht, kan men vragen, wat de tegenwoordige oorzaak der oproerige bewegingen is. In 1862 was het de verhindering der openbare gebeden; thans is het eene willekeurige wijze van recruten om het leger te ligten, eene zoo hatelijke wijze, dat zij door den Minister van een naburig land eene proscriptie is genoemd.

»In Frankrijk heeft bij de ligting van recruten voor het leger volkomene gelijkstelling van alle gezindten en alle partijen plaats; de loting, eerlijk toegepast, en deze alleen, wijst de dienstpligtigen aan, die gedurende eenen bij de wet bepaalden tijd deel van ons leger moeten uitmaken. In Rusland daarentegen worden in de Poolsche gewesten de bij het leger in te lijven personen door ondergeschikte ambtenaren willekeurig aangewezen; zonder voorafgaande kennisgeving maakt men zich aldaar met geweld, en dikwijls des nachts, meester van de jongelingen die het meest aan hun vaderland en aan hunne godsdienst gehecht zijn, en vooral van degenen die men aan de openbare gebeden voor Polen heeft zien deel nemen.

»Tot welke bestemming worden zij aldus aan hunne werkzaamheden, aan hunne nabestaanden ontrukt? Is het om hen in eene nationale legermagt in te lijven, ter verdediging der wetten en des vaderlands? Neen! het is om hen, welligt voor altijd, te bannen naar de verst afgelegen, in het beschaafde Europa schier onbekende gewesten; het is dikwerf om hen aan de hardste martelingen van Siberie bloot te stellen.

»Is het dan bevreemdend dat de jonge Polen, aldus weggevoerd en bedreigd wordende, zich aan eene zoo wreede ligting onttrekken en naar de wouden en moerasssen vlieden, eerst om te ontsnappen en vervolgens weldra om zich te vereenigen en zich te verdedigen tegen de Russische soldaten, door welke zij vervolgd en gefusilleerd worden?

»Dat zijn, het is niet te ontkennen, de voornaamste en de jongste oorzaken van den uitgestrekten opstand, die zich in het oude Polen zoowel als in het Koningrijk van Warschau schijnt te verbreiden.

»Frankrijk, hetwelk zelf zoo dikwerf door revolutiën in beroering is gebragt, sticht nergens revolutie. Wij hebben niet te onderzoeken, wat de uitkomst van den tegenwoordigen opstand zal zijn, noch welke kracht en kansen hij heeft; veel minder nog of hij bevelen ontvangt en opvolgt uit een buiten 's lands gelegen *middelpunt der beweging*; bij Frankrijk, gelijk bij Europa, heerscht het gevoel van menschlievendheid en van regtvaardigheid voor allen; de wensch naar vrede is daarvan het uitvloeisel. In Frankrijk bestaat nog eene meer verheven reden van ingenomenheid met, en erkentelijkheid voor de Polen, te weten: het aandenken aan de broederschap, die op het slagveld wordt gesloten.

»Het Russische Gouvernement weet, dat de opstand der Polen nooit door het Fransche Gouvernement is aangemoedigd. Gedurende de twee lange veldtogten in de Krim, waarbij het Fransche leger tegen de elementen en tegen de volle sterkte der Russische legerscharen heeft geworsteld, heeft de Keizer der Franschen nooit getracht zich in Polen den bijstand eener krachtige afleiding te verschaffen; hij wilde het Turksche Rijk tegen verbrokkeling behoeden, den zwakke schragen in de worsteling met den sterke, en Europa's evenwigt niet storen, maar integendeel bevestigen.

»Thans nog wil de Keizer der Franschen den vrede; doch met Frankrijk ziet hij met leedwezen eene bloedige worsteling, die, het gevoel van menschelijkheid kwetsend, tevens een ernstig gevaar voor Europa's rust is.

»Overal zijn de gemoederen daardoor in beweging gebragt; Engeland verontwaardigt zich en schijnt door meer of min opregte aansporingen ons te willen bewegen tot een oorlog, waarin wij het Engelsche Gouvernement ons voorbeeld niet zouden zien volgen; Italie is in de weer voor Polen; Oostenrijk blijft in eene waardige en eenigermate belangstellende houding; de Pruissische Natie, eindelijk, komt op hare beurt ook in beweging, en weêrhoudt hare Regering van een onverwachten maatregel, die in Europa regtmatige protesten deed opgaan.

»Ware Keizer Alexander I nog in leven geweest, dan zou Polen ongetwijfeld in ruime mate in het genot zijn van de nationale instellingen, die aan hetzelve toegezegd waren; zijne godsdienst, zijne zelfstandigheid, zijne taal zelfs zouden niet bedreigd geworden zijn; de opstand van 1830 en die daarop zijn gevolgd, zouden niet hebben plaats gegrepen.

»Alvorens eene bepaalde conclusie voor te stellen, heeft de commissie de tolken des Gouvernements willen hooren en van hen vernomen, hoe de aangevangen onderhandelingen stonden.

»De Minister zonder portefeuille, die zich in haar midden heeft vervoegd, heeft haar den staat der zaken en deszelfs moeijelijkheid volledig blootgelegd.

»Lang vóór het inkomen dezer petitiën was het Gouvernement met opregte deelneming en met werkdadige zorgvuldigheid op Polen's lot bedacht; het heeft aan Rusland herhaaldelijk vriendschappelijke vertoogen gedaan.

»De overeenkomst tusschen Pruissen en Rusland van 8 Februarij, die het karakter eener internationale had, heeft ons in de gelegenheid gesteld, om eene meer bepaalde houding aan te nemen.

»Frankrijk heeft alzoo aan Engeland en Oostenrijk een voorstel gedaan tot gelijktijdige bemoeijingen bij het Berlijnsche Kabinet. Dit aanbod is door het Britsche Kabinet niet aangenomen; maar er hebben afzonderlijke mededeelingen plaats gehad; en er bestaat reden, om te denken, dat de overeenkomst van 8 Februarij geen gevolg zal hebben.

»De Minister heeft bij die verklaring omtrent den stand der alzoo aangeknoopte onderhandelingen bijzonderheden en ophelderingen gevoegd, die het aan hem zal staan voor den Senaat te herhalen.

»Wij behoeven alleen te zeggen, dat de commissie door de ontvangen mededeelingen tot de overtuiging is gekomen, dat 's Keizers Gouvernement bij deze gelegenheid, gelijk altijd, gezocht heeft de regtmatige wenschen der volken in overeenstemming met den eerbied voor de verdragen te brengen.

»In Engeland brengen de dagbladen en de meetings de gemoederen in beweging, en overstelpen Rusland met hardheden en betuigingen van verontwaardiging; zij zouden niet schromen Europa op de been te brengen; doch het Engelsche Gouvernement, wel verre van zich daardoor te laten medeslepen, heeft tot nog toe zelfs niet in zamenwerking der Mogendheden toegestemd; en eene in het Parlement ten gunste van Polen gedane motie is na de door den eersten Minister der Koningin gegeven ophelderingen, ingetrokken.

»Keizer Alexander II is op weg, om voor zijne Russische onderdanen een werk van zeer vrijgevigen aard tot stand te brengen; door den onweêrstaanbaren loop der zaken en door het gevoel van het beschaafde nEropa zal hij onvermijdelijk tot eene edelmoediger staatkunde jegens Polen worden gebragt, gelijk hij daardoor genoopt is geworden, om aanstalten tot opheffing der lijfeigenschap te

maken.

»Aan de levendige deelneming van Napoleon III in Polens lot, kan niemand twijfelen; die edele zaak wekt ook de levendigste belangstelling bij den Senaat, alwaar zoo vele roemrijke herinneringen met eerbiedige zorg worden bewaard; maar de Vorst, wien Frankrijk zijn lot heeft toevertrouwd, behoort niet onder degenen, wier geestkracht aanprikkeling behoeft; hij heeft meermalen getoond, dat hij des noods voor een regtvaardigen en noodzakelijken oorlog niet terugdeinst; dat bewijzen de veldtogten van de Krim en van Italie.

»Verlaten wij ons dan, mijne heeren de Senaatsleden! op de regtschapen en vaste staatkunde van ons Gouvernement.

»Om beknopt te besluiten: die petitiën, welke den wensch naar eene oorlogsverklaring te kennen geven, zouden uitloopen op een kruistogt van Frankrijk tot wederoprigting van Polen. De Senaat kan zich niet, als politiek ligchaam, aan zulke wenschen aansluiten.

»Wat betreft de diplomatieke bemoeijingen, die in andere petitiën worden verlangd, is het aan de commissie gebleken, gelijk het u blijken zal, dat 's Keizers Gouvernement daarmede edelmoedig voorgegaan was, en dat het daarmede voortgaat in zulke mate, als de aard van zoodanige onderhandelingen en de bestaande verdragen toelaten.

»In dezen staat der zaken en met het oog op aanhangige onderhandelingen, is uwe commissie, door de ontvangen mededeelingen ingelicht zijnde, en voor zeker houdende, dat 's Keizers Gouvernement alles doet en zal doen, van oordeel, dat er noch noodzakelijkheid noch genoegzame reden bestaat, om de petitiën aan de Ministers te verzenden; alzoo doet zij, met groote meerderheid, den Senaat het voorstel zich op 's Keizers wijsheid te verlaten en tot de orde van den dag over te gaan."

Zoo sprak de commissie voor de verzoekschriften in den Senaat van Frankrijk.

Hooren wij wat Keizer Alexander II over de Polen zegt:

»In de laatste jaren heb ik bij de hervormingen in het regtswezen nog de zelfstandigheid van het bewind gevoegd; ik heb het land van de lijfeigenschap verlost; overal heb ik den weg van den vooruitgang betreden; en wat deden de Polen? Zij hebben van de hun geschonken hervormingen een middel gemaakt, om de volkomene ontbinding mijner Regering voor te bereiden. Zij hebben in hun land en zelfs in hunne hoofdstad een fellen strijd doen ontstaan, die een geruimen tijd in het geheim werd gevoerd, een lijdelijk verzet getoond, dat tot onwrikbare volharding is overgeslagen; zij hebben het geheele raderwerk der openbare orde doen stilstaan en de maatschappelijke banden verbroken. Al wat nu gebeurt is de uitwerking van een complot, door Engeland tegen Rusland gesmeed; maar ik zal weten weêrstand te bieden."

Van het oorlogstooneel in Polen verneemt men nog weinig nieuws. Grootvorst Constantijn zou Warschau hebben verlaten, ten einde zich aan het hoofd der troepen te plaatsen.

Langiewicz schijnt eene meer beslissende bataille te willen wagen en heeft, zegt men, 18,000 Russen tegen zich over, die hem willen insluiten. Ook rukken er onderscheidene afdeelingen Russen aan, ter versterking van het leger.

Langiewicz zou aan Garibaldi een beleefden brief hebben geschreven, waarvan de verkorte inhoud was: „kom niet hier, want velen zien u niet gaarne!"

Die »velen« vormen de de Catholieke partij, die Polen wil verlossen van de heerschappij des Czaars en het volk dan wil plaatsen onder een grooten domper. Garibaldi wil daar niet onder, zoo als Langiewicz wel weet.

De Bevrijder krukt nog altijd.

Aangaande Langiewicz en de zijnen schrijft men:

»Hij is een man van middelbare, eer kleine dan groote gestalte, met vierkante schouders, rond gelaat, bruin haar; lange rosachtige knevels, zeer bewegelijken en vorschenden blik, achterovergebogen hoofd, krijgshaftige en vastberaden houding en vluggen gang. Hij schijnt dertig jaar oud te zijn. Hij draagt eene czmarka (soort van tunica) van donkergrijs laken, omzoomd met zwarte wol en bezet met zwarte tressen. Een wit en rood zijden sjerp, eene witte confederadka (vierkante muts) met grijs wollen rand en kleine witte pomponsakjes aan de hoeken; jagtlaarzen en een grijzen kapotjas; een gordel, een cavaleriesabel met stalen schede en ivoren greep, volmaken zijn costuum, dat overeenkomt met dat zijner hoofdofficieren. De mindere officieren hebben geen sjerp, maar eene witte en roode cocarde. Zijne adjudanten zijn allen zeer jong. Zij dragen een carabijn in bandelier en een revolver in den gordel. Hun onderscheidingsteeken is een sjerp van witte en roode zijde. Bijna allen zijn uit de eerste familiën. Hun post is de gevaarlijkste en velen worden gedood. Een is er onder, nog jonger dan de overigen en bijzonder gracieux; maar dat is ook een jonge dame, en wel eene Russische van geboorte, mej Poustowojoi. Zij heeft van den aanvang af den veldtogt medegemaakt. In 1861 en 1862 was zij aan het hoofd van alle manifestatiën. Zij is van de Grieksche tot de Roomsche godsdienst overgegaan, waarop zij elf maanden op de citadel van Krzemienіec doorbragt. Van daar naar Zamora vervoerd wordende, werd zij door eene bende insurgenten verlost. Zij is even schoon als moedig."

Lord Palmerston antwoordde dezer dagen aan eene deputatie van handwerkslieden, die meenden dat Engeland het zwaard moest trekken voor Polen, dat hij niet van dezelfde meening was, en toen men hem verzocht, dat hij dan beloven zou, diplomatisch ten behoeve van de Polen te zullen optreden, zeide hij koeltjes: „een staatsman doet geen beloften!"

Daarmede konden de Londensche arbeiders naar huis gaan.

Te Parijs liep het gerucht, dat er eene zeer belangrijke depêche uit Weenen was ontvangen.

De Kabinets-President in laatstgenoemde stad heeft verlof gegeven tot het houden eener „meeting" ten gunste van de Spanjaarden, die gevangen zitten, omdat zij in den bijbel lazen.

Opmerkelijk teeken des tijds, maar welk een contrast, die meeting en de vreugde-vuren op de toppen der Tyroler bergen!

De Koning van Pruissen heeft de volgende proclamatie uitgevaardigd:

»Wij Wilhelm, enz. hebben besloten, den strijders uit de roemrijke veldtogten van de jaren 1813, 1814, 1815 een vernieuwd blijk van onze en 's lands erkentelijkheid te geven. Zij zullen de beeldtenis des Konings, op wier roepstem zij naar de wapenen grepen en onder wiens aanvoering zij die met lauweren omkransten, op de borst dragen. Wij hebben daartoe eene medalje laten maken, op wier voorzijde de beeldtenis van Friedrich Wilhelm III, waaronder een lauwertak met een lint, waarop de jaartallen 1813, 1814 en 1815 staan met het opschrift: Frederich Wilhelm III, Koning van Pruissen, en wier keerzijde ons Koninklijk naamcijfer met de Kroon vertoont, waaronder een laurier- en eikentak met het opschrift 17 Maart 1863."

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

De Tweede Kamer heeft het wetsontwerp betreffende het tiendregt der Kroondomeinen met algemeene stemmen aangenomen

Daarop is in behandeling genomen het wetsontwerp omtrent de afkoopbaarstelling der tienden. De heeren Heemskerk Azn., de Raadt, van Lith, van Goltstein en van Eck hebben daartegen bezwaren ingebragt.

Het ontwerp is verdedigd door den Minister en den heer van Nispen.

— Volgens de opgave in het Jaarboekje van het Koninklijk instituut voor ingenieurs voor 1863, kan de hoogte des springvloeds op den 21 dezer maand aanmerkelijk worden, indien aanlandige wind ze begunstigt. De betrekkelijke hoogte van dien vloed wordt aangenomen door 1.03, zijnde de gemiddelde hoogte van den springvloed, daarbij als éénheid aangenomen.

— In den avond van 13 dezer, omstreeks half tien ure, werd men te Middelburg verontrust door het gerucht van brand. De gazfabriek van de heeren Wolterbeek, van Baggen en C^o., op het Molenwater, leverde gedurende eenige oogenblikken het schouwspel op als stond zij aan alle zijden in den brand. Een der groote gazhouders, geheel gevuld met gaz, was door het breken van een der geleidstangen, waardoor hij genoodzaakt is zich verticaal heen en weder te bewegen, zoodanig overzij gegaan, dat de geheele daarin aanwezige voorraad gaz in de buitenlucht ontsnapte en tengevolge der in de nabijheid aanwezige lichten vlam vatte. Welke oorzaak het breken dier stang heeft te weeg gebragt, is vooralsnog onbekend. Gelukkig deelden de vlammen zich niet aan het fabriek mede, hetgeen ongetwijfeld ook uit aanmerking van de belendingen, een belangrijke schade zou kunnen veroorzaakt hebben; nu kwam de directie met het verlies van gaz, en Middelburgs bewoners met een oogenblik van duisternis (de gazverlichting was schier door de geheele stad uitgegaan) en schrik vrij.

— Ter teregtzitting van de Regtbank te Amsterdam stonden in de vorige week teregt 12 kruideniers, beschuldigd van vervalsching hunner gebrande siroop, met fijne steenkool. Allen beriepen zich er op, dat hun leveranciers, de firma van Pottum en comp. te Leiden, de vervalschers waren; een derde had, op eigen gevaar af, de peper vervalscht met meel. De uitspraak wordt den 9 April verwacht. De koopers mogen dus wel toezien, bij het kiezen van hunne kruideniers, opdat zij niet bedrogen worden.

(En de kruideniers mogen wel letten op de fabriekanten, opdat ze onvervalschte waren ontvangen.)

— De aangekondigde wedstrijd tusschen Nederlandsche Rederijkers vereenigingen te Deventer is afgeloopen. Voor het treurspel is de prijs toegekend aan de Zwolsche Kamer »Rhijnvis Feith," voor het blijspel aan de Deventersche: »Demosthenes« en voor de losse gedichten aan den heer Poressen, werkend lid der Utrechtsche »van Beers«

»Men mag betreuren — schrijft men tamelijk raadselachtig uit Deventer aan de »Zwolsche Courant" — dat zoo vele kunstlievende leden zich weerhouden moesten gevoelen, alle drie avonden door talrijke opkomst van hunne belangstelling te doen blijken."

— Uit Amersfoort wordt van den 16 Maart geschreven: »Tusschen 14 en 15 Maart zijn in de R. C. kerk op de lange gracht alhier, onderscheidene bussen geheel of ten deele opengebroken en uit sommigen de gelden geligt. De policie doet onderzoek naar den dader."

»De halfvasten-paardenmarkt was hier heden druk bezocht. Er zijn 350, waaronder zeer schoone, paarden aan de lijn gebragt, terwijl bij vrij levendigen handel, de koopprijs tot op f 400 liep."

— Zaturdag II. had te Haarlem ten huize van den welbekenden zaakwaarnemer S. Fongers, ten overstaan van den regter-commissaris bij de regtbank, eene huiszoeking plaats, welke in verband schijnt te staan met eene zaak, waarin deze wegens opligting betrokken is. De beklaagde heeft reeds naar elders de wijk genomen.

(Dagbl. van 's Gravenh.)

Naar Belgie werden in de eerste helft van Maart 339 stuks vee door Breda gevoerd; nog waren 223 kalveren naar Pruissen bestemd.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN

FRANKRIJK.

Parijs. Gravin de Circourt is overleden. Zij hield een van de weinige thans nog bestaande politieke kransjes, waar men den avond passeerde met praten.

Tegenwoordig wordt overal gedanst, trouwens dat is hier ook beter, want wat baat het praten als men letterlijk niets heeft te zeggen?

— Het nieuwe opera-gebouw, waaraan nog wordt gewerkt, zal, als het gereed is, ongeveer 13 millioen gulden kosten.

ENGELAND.

Londen. Alles gebeurt hier op groote schaal, zoo ook de diefstallen. Woensdag avond wisten een of meer dieven zich te verschuilen in den kelder van een horlogiemaker en juwelier; des nachts boorden zij een gat in de zoldering en kwamen daardoor in den winkel, waaruit zij niet minder dan 120 gouden horologies, 30 diamanten ringen, 350 ringen van allerlei soort, een groote hoeveelheid trouwringen, meer dan 200 gouden kettingen, bijna 300 broches, een aantal braceletten, enz enz., benevens 70 à 80 pond sterling in geld ontvreemden. In alles rekent men, dat de dieven, die men nog niet op het spoor is, voor eene waarde van 3000 pd. st. (f 36000) hebben medegenomen.

— Hoe voorzigtig men wezen moet met de behandeling en de bewaring der gasleidingspijpen, daarvan geeft eene voor eenige weken in Londen voorgevallen ontploffing op nieuw een leerrijk voorbeeld. In eene kleine straat in Shoreditch was de bekeijing opgenomen voor den aanleg van een riool en aan weerzijden op de rottoirs eene belangrijke steenmassa opgehoopt. Onder de rtottoirs liep aan weerskanten eene gaspijp. Door den last werd aan de eene zijde de gaspijp neergebogen en sprong af, het gas stroomde in een kelder en eene daaraan grenzende keuken, waar het waarschijnlijk door het vuur werd aangestoken. De ontploffing wierp het gansche huis en een gedeelte van het daarnaast gelegene naar beneden, doodde eene vrouw en verwondde een aantal personen. In de gansche buurt werden de vensterruiten stukgeslagen, een gedeelte der gaspijp werd weggeslingerd en het gas brandde met eene naauwelijks te bemeesteren vlam aan de beide afgebroken uiteinden. Even gemakkelijk zouden ook op andere plaatsen op soortgelijke wijze door onnadenkendheid schroomelijke ongevallen kunnen ontstaan.

DUITSCHLAND.

In Pruissen zijn vele invaliden, die in militair costuum als orgeldraaijers langs de straten rondzwerven. Daar zij zoo de burgerlijke orgeldraaijers benadeelden, is er een politiebevel uitgegaan, dat de straat-musici voorschrijft alleen in burgerkleeding hun beroep uit te oefenen.

LAATSTE BERIGTEN.

EFFECTENCTEURS TE AMSTERDAM.

18 Maart. Ned. Werk. $2^1/_2$ pCt. $63^5/_8$, 3 pct. $76^1/_{16}$. 4 pCt. $99^5/_8$ — Spanje onbep. stukken 2 pCt. $46^1/_8$. — Rusland 1798 en 1816 5 pCt. $101^3/_4$. — Oostenrijk Met. 5 pct. $60^9/_{16}$, dito Rente Amst. 5 pCt. $81^1/_2$; dito Nat Met. 5 pCt. $65^{13}/_{16}$.

GRAANMARKT TE AMSTERDAM.

Tarwe f 15 lager, n. bonte Poolsche f 322 per 2400 kilo. — Rogge stil; 121 pd. Petersb. f 230. — Koolzaad $^1/_2$ pd. vl. hooger, op 9 vat op April 93 pd. vl. — Raapolie op 6/w. f $54^3/_4$, vliegend f $53^1/_2$.

ASSEN, 19 Maart.

De heer Mr. H. Pelinck heeft ontslag gevraagd als regterplaatsvervanger bij de arr. regtbank te dezer stede.

— Op de bijeenkomst van Israëlietische godsdienstleeraars, Dingsdag j.l. te Groningen gehouden, is, zoo men hoopt, de grondslag gelegd van een Nederlandsch Israëlietisch Onderwijzersgenootschap.

In een volgend nommer zullen wij dienaangaande een meer uitvoerig berigt geven.

— Uit Meppel wordt aan de »Utr. Courant" medegedeeld: »de heer Berkhout, hoofd-opzigter van de Drentsche Kanaalmaatschappij alhier, heeft eene voor landbouwers nog al belangrijke proef genomen, die de aandacht niet mag ontgaan. Hij heeft namelijk op kunstmatige wijze pootaardappelen op zekere lengte doen uitkiemen en ze daarna, voor eenigen tijd, in den kouden grond doen poten, met het verrassend gevolg, dat ze thans reeds op heerlijke wijze boven den grond staan en dagelijks op zigtbare wijze in wasdom toenemen.

— Men schrijft uit Zwolle aan de »Amst. Courant, d.d. 14 dezer:

»Heden werd de jaarlijksche algemeene vergadering gehouden van aandeelhouders in de Maatschappij »Tot verbetering van den handelsweg langs het Zwolsche Diep, mede door middel van landaanwinning. Uit het verslag van het bestuur bleek, dat de voorgenomen werkzaamheden, uit gebrek aan inkomsten, niet alle hebben kunnen uitgevoerd worden; dat de materialen aangekocht waren, maar niet konden verwerkt worden; dat het reservefonds van het Grootboek moest worden genomen, een en ander een gevolg van het geheel onverwachts nieuw ingevoerde tarief met 1 Augustus 1862, en het weigeren der provinciale subsidie. De rekening van ontvangst en uitgaaf, over dat jaar, bedroeg ruim f 24.000. Het getal vaartuigen, die aan het toltarief onderworpen, het Zwolsche Diep bevaren hebben, was 1624; de tol beliep f 14.256.$14^1/_2$. Met algemeene stemmen werd besloten geen dividend uit te betalen en het saldo van f 1600 aan de werken te besteden; ruim f 1000 werd gereserveerd voor achterstallige coupons. De aftredende commissarissen, de heeren Mrs. A. van Namen van Eemnes, J. J. H. de Bruyn, dr. Thiebout en M. J. V. Kramer werden herbenoemd. Nadat de gewone werkzaamheden waren afgeloopen, hing de Voorzitter, baron van Haersolte van Haerst, een donker tafereel op van den toestand der Maatschappij, daar de tol, alleen van de binnenschepen, met f 11,000 verminderd zou worden. De oud-Minister van Sonsbeeck gaf zijn voornemen te kennen, een getrouw verhaal in het licht te geven van wat er betrekkelijk tot deze zaak is voorgevallen, opdat het publiek kunne oordeelen hoe de Maatschappij sedert hare oprigting tot heden is behandeld; dit werd ondersteund door Baron Sloet tot Oldhuis; maar de heer Zeehuisen wees een anderen weg aan, nl. zich niet tot het publiek, maar regtstreeks tot de Hooge Regering te wenden, haar den onhoudbaren toestand der Maatschappij mede te deelen en subsidie van het Rijk te vragen tot behoud van dezen zoo belangrijken handelsweg; dit werd ondersteund, maar ook bestreden; ten slotte werd door de meerderheid goedgevonden den loop der gebeurtenissen af te wachten."

— De »Leeuwarder Courant" meldt:

»Ter aanvulling van het in ons vorig no. voorkomend

berigt omtrent het jubelfeest van den heer Rosenveldt, deelen wij mede, dat hem bij die gelegenheid, namens eenige kunstminnaren alhier, een geschenk is ter hand gesteld, terwijl hem een gelukwensch is aangeboden door de vereeniging van vischvrouwen, die, uit erkentelijkheid daarvoor, door den heer Rosenveldt zijn uitgenoodigd Dingsdag avond de voorstelling van de Vrek, van Molière, te komen bijwonen, waarin hij met zooveel talent de hoofdrol vervult.

— Men leest in de „Winschoter Courant":

„De „Drentsche Courant" van den 10 Maart ll. heeft uit de „Kerkelijke Courant" van den 7 Maart ll. overgenomen het belangrijk, onpartijdig en voorzigtig gesteld „Overzigt der Synodale Commissie over den toestand der Ned. Hervormde Kerk", waarin ook over de verschillende rigtingen op Godgeleerd gebied gehandeld wordt. Wij bevelen aan alle belangstellenden de lezing daarvan zeer aan."

Waarom doet de „Winschoter Courant" niet als wij en geeft haren lezers het overzigt, dat zij zoo sterk aanbeveelt?

— Den 13 dezer was er op de markt te Londen naar puike soorten boter veel vraag, maar inferieure waren zeer verlaten en bijna onverkoopbaar.

—De Haagsche correspondent van de „Groninger Courant" schrijft over het wets-ontwerp op het middelbaar onderwijs:

„Zelden heeft eene stemming over een onderwerp van dezen aard een zoo scherpe afteekening der partijen aangeboden.

„Tegen stemden toch al de leden der oppositie op drie na (de heeren van der Poel, de Raadt en Nolthenius), vóór daarentegen, met de Catholijke leden, de geheele Ministeriële partij op één lid na, de heer de Meester, die daartoe geleid schijnt te zijn door de overtuiging, dat door de wet inbreuk wordt gemaakt op de zelfstandigheid der gemeentebesturen. Ik betreur het ten hoogste, dat bij eene stemming als het hier gold, de partijgeest zulk een beslissenden invloed uitoefende. Dat men enkel zijne partij steunt bij motiën van vertrouwen of wantrouwen, bij het goed- of afkeuren van algemeene beginselen van regeringsbeleid en bij begrootingen, dat zal iedereen moeten billijken, maar dat bij stemmingen over wetten, welke bestemd zijn om te werken in het algemeen belang der natie en waaraan dus alle partijgeest vreemd moest blijven, dat bij zoodanige stemmingen, zeg ik, juist de partijgeest de eenige drijfveer blijkt te zijn, dat is, dunkt mij, wel het bewijs, dat waar is, wat ik gedurende den loop der discussiën ten onregte gemeend had niet het geval te zijn, maar wat de heer Groen bij den aanvang der beraadslagingen beter had ingezien, namelijk dat de tijd niet dáár was, om eene wetsvoordragt als het hier gold tot beslissing te brengen."

„Omtrent het gerucht, dat de zegelwet aan den Raad van State zou zijn toegezonden, dat de vrijstelling van het zegelregt voor de dagbladen van het oorspronkelijk ontwerp behouden is, maar dat alleen eenigermate is toegegeven aan de bezwaren door den handel geopperd tegen het zegel op de handelsgeschriften, heb ik mij tot hiertoe geene zekerheid kunnen verschaffen. Ik acht het evenwel allezins waarschijnlijk, als wij denken aan het „on-dit", dat aan de Belgische Regering de toezegging zou gedaan zijn der afschaffing van het regt van zegel op de buitenlandsche dagbladen, terwijl het een feit is, dat van de zijde van Engeland reeds vroeger op die afschaffing herhaaldelijk is aangedrongen. En hiertoe kan toch zeker niet worden overgegaan zonder ook de Nederlandsche bladen van het zegelregt te ontheffen. Zelfs dan zal de gelijkstelling onzer bladen met de buitenlandsche ten aanzien der vrijstelling van het zegelregt nog eene zware concurrentie voor onze Nederlandsche journalistiek in het leven roepen, welke het hervormingstijdperk, dat met de afschaffing van het zegel zal intreden, ongetwijfeld niet weinig zal bemoeijelijken."

— Wij worden verzocht het volgende uit het „Volksblad" over te nemen:

Beschouwingen over de Schoolkwestie in de gemeente *Vledder*,

en hoe de Minister van Binnenlandsche Zaken en de Gedeputeerde Staten van Drenthe daarin gehandeld hebben.

De Grondwet beveelt, dat de zamenstelling, inrigting en bevoegdheid der gemeentebesturen door de wet zal worden geregeld. Dientengevolge heeft de gemeentewet onderscheiden, de bevoegdheden zoowel van den Burgemeester, als die van het collegie van Burgemeester en Wethouders. — Waar eenige bevoegdheid wordt uitgeoefend, moet de handelende persoon zijne bevoegdheid uit de Wet ontleenen. — Waar in de wet niet is bepaald wat geschieden moet, wanneer niemand Wethouder wil zijn, kan deze leemte niet door den Minister of Burgemeester aangevuld worden, maar dit moet uit den aard der zaak geschieden door de Wet.

Het besluit door den Minister van Binnenlandsche Zaken in de zaak van Vledder is even onwettig als doelloos. — Onwettig, omdat hier niet plaats vond het geval in art. 129 der Provinciale Wet voorzien: niet of geen behoorlijke uitvoering van het Kon. besluit d.d. 14 Jan. 1862, waaraan reeds door den Commissaris des Konings, zonder den vorm, in genoemd art. der Prov. Wet voorgeschreven, in het afgeloopen jaar uitvoering was gegeven, door toezending van dat besluit aan den Gemeenteraad; — maar een ander geval, namelijk de toepassing van art. 19 der onderwijswet. In dat art. wordt voorgeschreven: dat de Gedeputeerde Staten hunne goedkeuring zullen verleenen aan de jaarwedden en toelagen der onderwijzers, door den Gemeenteraad bepaald. In het geval, dat zich nu heeft voorgedaan, bestond er echter geen voordragt van den Gemeenteraad, ook niet van het collegie van Burgemeester en Wethouders, maar slechts van den Burgemeester alleen, die onwettig de functiën uitoefent van het collegie van Burgemeester en Wethouders, dat niet meer bestaat.

Daarop hebben de Gedeputeerde Staten van Drenthe als mannen van eer, die meenen, dat in Nederland de eed van getrouwheid aan de Wet iets te beteekenen heeft, onder dagteekening van den 20sten Feb. ll. besloten: *te verklaren, dat zij zwarigheid maken mede te werken tot een maatregel, dien zij onbevoegdelijk genomen achten.* — Deze verklaring nu wordt door den Minister, zonder eenige motieven, gelijk gesteld met de weigering, om een bevel des Konings te gehoorzamen. Ieder, die de gave der onderscheiding bezit, zal dit gemakkelijk opmerken.

Maar het besluit is even doelloos als onwettig. Wij zijn zeer nieuwsgierig hoe de Commissaris des Konings de onwettige handelingen des Ministers zal ten uitvoer brengen. Waarschijnlijk zal hij, ofschoon gemagtigd, beleefdelijk bedanken den Minister op den weg van willekeur te volgen; maar stel eens: dat hij meent verpligt te zijn de wenken van den Minister te volgen, wat zal er dan geschieden? — Hij zal, in plaats van de Gedeputeerde Staten, de tractementen bepalen, — vervolgens door den Burgemeester alleen, geheel buiten de Wet om, de begrooting laten opmaken, — hij zal vervolgens in plaats van de Gedeputeerde Staten, die natuurlijk weigeren zullen, de begrooting, die zoo illegaal door een Burgemeester is opgemaakt, moeten goedkeuren; maar wat nu, wanneer de ingezetenen van Vledder weigeren de gemeentebelastingen te betalen, als niet wettig uitgeschreven? De weg door den Minister van Binnenlandsche Zaken ingeslagen, leidt tot eene schromelijke verwarring. — Om de zaak in het spoor te brengen, schiet er niets anders over, dan dat hij terugkeere op zijne onwettige aanschrijving: dat de Burgemeester kan handelen in plaats van het collegie van Burgemeester en Wethouders, en in de gemeentewet eene voorziening voordrage, voor het geval dat er geene Wethouders te vinden zijn.

Onwettige uitoefening van Regeringsbevoegdheden.

A. Hebt gij het reeds gehoord: de schoenlapper van den hoek heeft zijn' buurman veroordeeld tot 50 stokslagen en Jan de Kruijer zal het vonnis uitvoeren.

B. Malligheid! Weet ge dan nog niet, burger van een vrij land! dat niemand eenige magt uitoefent, dan die hem door de Wet is opgedragen?

A. Met je permissie, dat was de oude leer; — de leer van den liberalen Minister is: ieder heeft de magt, die *ik* hem verleen; — de Burgemeester kan de magt van het collegie van Burgemeester en Wethouders uitoefenen, wanneer *ik* zulks goed vind, — en de Commissaris des Konings de magt van Gedeputeerde Staten, wanneer *ik* zulks verkies, — en ik zelf, de Minister van Binnenlandsche Zaken, de magt van dictator, die aan geene Wetten gebonden is; en de liberalen moeten dit toejuichen, want zij staan onder *mijne* leiding en moeten goedvinden alles wat *ik* beslis, anders zijn zij ontrouw aan hunne partij.

— Men verzoekt ons het volgende te plaatsen:

Westervelde den 17 Maart 1863.

Tot ons leedwezen zien wij onze schoolmeester H. Runeman vertrekken, ware het niet dat de man zich verbeterde. Daarom danken wij hem voor het vele goede, dat hij onze kinderen geléérd heeft, en wij hopen, dat ZEd. in zijne gemeente datgene moge wedervinden, wat hij hier heeft achtergelaten, n.l. achting en dankbaarheid, zoowel van oud als jong.

Ds. Alb. van Toorenenbergen te Groningen, plaatste het volgende in de „Gron. Courant":

„**Aan de Nederlandsche vrouwen**,

die het adres geteekend hebben aan H. M. de Koningin van Spanje voor de gevangene Protestanten.

Een brief van onzen gevangen broeder Matamoros, uit Grenada, deelt ons mede, dat er weder zeven kinderen gereed zijn om naar Londen te komen, ten einde eene opvoeding te verkrijgen overeenkomstig de beden van hunne ouders, die gevangen zijn, omdat er in Spanje geene vrijheid van geweten bestaat. — Dadelijk is op dien brief getelegrafeerd, dat zij gezonden kunnen worden.

Dat is gedaan met het oog op onzer aller hulpe.

Wij vragen daarom, dat allen, die hare namen op de bovengenoemde adressen geteekend hebben, eene jaarlijksche bijdrage geven van vijf en twintig cent, of eene gift in eens.

Deze week zal u daartoe de lijst worden aangeboden.— Zusters! laat ons toonen de vrijheid des gewetens lief te hebben met de daad!"

† **Heerneveen**, 17 Maart. De schoolopziener van het zesde district in Friesland, de heer van Beyma thoe Kingma, tevens lid der Provinciale Staten van Friesland, heeft het voorstel gedaan aan genoemde Staten, om bij wijze van subsidie procentsgewijze de hoofdonderwijzerstractementen te verbeteren, omdat Z.Ed. bij ondervinding weet, dat de Gemeentebesturen in de belooning van hoofdonderwijzers, over 't algemeen, al te bekrompen te werk gaan.

De heer van Beyma thoe Kingma toont, ook al weer door dit voorstel, dat Z. Ed. geen schoolopziener in naam, maar in daad is en dat hij moeite noch tijd ontziet, om het lot van den nuttigsten stand in de maatschappij te verbeteren, overtuigd als hij is, dat het onderwijs het eenigste en krachtigste middel is ter bevordering van volksgeluk, en dat door degelijk onderwijs nuttige en verlichte staatsburgers worden gekweekt.

Wij hopen, dat de heer van Beyma thoe Kingma satisfactie moge erlangen van deze zijne bemoeijingen, en zulks zal medewerken tot verbetering en verhooging der tractementen dier onderwijzers, die door de nieuwe wet wel schijnbaar, maar niet werkelijk geholpen zijn. En dit getal is groot in Friesland, omdat de gemeentebesturen, bij vacatures als anderzints, zooveel mogelijk het minimum van f 400 toepassen, zelfs voor scholen, die van 100 tot 150 leerlingen hebben.

† **Oude Pekela**, 15 Maart. Heden avond 5 uren ontstond er brand ten huize van den landgebruiker W. de Lange te Omlanderwijk, welke schielijk toenam; het heeft echter, door de stilte des weders, mogen gelukken, de levende have, de meubelen en boerengereedschap te redden, terwijl men door de spuit van Nieuwe Pekela, die het eerst bij de plaats des onheils was, het tegenoverstaand huis heeft kunnen vrijwaren.

† **De Wijk**, 16 Maart. Wij vernemen, dat het zanggezelschap te Koekange, bestaande uit 36 leden, onder de leiding van den heer Douwe Zuidhof, die in 1862, na vergelijkend examen, door den Raad dezer gemeente tot hoofdonderwijzer aldaar is benoemd en sedert 1 Aug. j.l. daar tot aller genoegen werkzaam is, in vereeniging met eenige belangstellende ingezetenen van dat gehucht, als blijk van ingenomenheid met dien onderwijzer, aan hem heeft vereerd een fraai uurwerk met mahonie-houten kast, bezorgd door den horologiemaker R. van Sloten te Meppel, hetgeen voorzeker moet aangemerkt worden als een bewijs, dat de keus van het bestuur dezer gemeente goed is geweest en de tevredenheid der ingezetenen wegdraagt.

KERK- en SCHOOLNIEUWS.

De secretaris van de algemeene Synode der Ned. Herv. kerk erkent, dat de gewone en buitengewone collecten ten behoeve van het fonds voor noodlijdende kerken en personen op zich zelve aanzienlijk zijn te noemen en een verblijdend bewijs opleveren, dat het in de gemeenten niet aan de gezindheid ontbreekt, om de Synode steeds tot hulpverleening aan noodlijdende gemeenten en nagelaten betrekkingen van predikanten in staat te stellen, maar merkt tevens op, dat daarmede nog niet ten volle in de bestaande behoeften werd voorzien, aangezien de som der zoogenoemde kleine jaarlijksche toelagen, waarmede aan 153 onderscheidene gezinnen of personen en aan 46 gemeenten eene onmisbare tegemoetkoming werd verstrekt, f 10,315.00 bedroeg en voor de stichting of herstelling van kerken en pastorijen in 23 verschillende gemeenten een subsidie van f 40,422.00 noodig bevonden werd.

---

† **Smilde**, 17 Maart. Heden is door den Raad dezer gemeente met algemeene stemmen tot hulponderwijzer te Kloosterveen benoemd H. Rodermond, thans hulponderwijzer te Rolde, zoodat de scholen binnen deze gemeente wederom van het benoodigde getal hulponderwijzers zijn voorzien.

REGTSZAKEN.

Arrondissements-Regtbank te Assen

18 Maart. L. K. te Hoogeveen, wegens diefstal, onder verzachtende omstandigheden, veroordeeld tot 8 dagen gevangenisstraf.

CORRESPONDENTIE.

Wij herinneren voor de honderdste maal, dat wij geene stukken opnemen, waarvan de inzender zich niet aan ons bekend heeft gemaakt.

Advertentien.

Getrouwd:

Mr. H. C. A. THIEME, A.C.zn.,
Officier van Justitie te Appingedam,
met
C. M. HOMAN.

Groningen, 16 Maart 1863.

Heden overleed onze waarde moeder en behuwd-moeder A. BLEEKER, Wed. A. HESSELINK, in den ouderdom van ruim 71 jaren.

Groningen, 16 Maart 1863.

D. HESSELINK, Az.
Namens broeders en zusters.

Eenige kennisgeving.

Alle Eigenaren

van het **HOOG- en LAAGHALERVEEN** worden ***opgeroepen*** tot het houden eener ***VERGADERING*** op Vrijdag den zeven-en-twintigsten Maart eerstkomende des morgens te tien uur, ten huize van de Wed. JACOB ELEVELD te Hooghalen.

Namens de Commissie,
J. J. VRIJS.

Vergadering

van de tweede Afdeeling van 't GENOOTSCHAP ***ter bevordering van den Landbouw in Drenthe***, op DINGSDAG den 31 Maart 1863, 's morgens te elf uur, ten huize van J. B. SCHUT te Assen.

Te behandelen:

1o. Rekening en verantwoording van den Thesaurier.
2o. 't Verslag over 1862.
3o. Benoeming van een Bestuurslid.
4o. Bepaling van tijd en plaats voor de te houden Tentoonstelling.
5o. Voorstelling van nieuwe Leden.

De Afdeelings-Secretaris,
J. NIJENHUIS.

Hulponderwijzers en *Kweekelingen*,

die deel willen nemen aan 't **VERGELIJKEND EXAMEN** in de ***natuurkunde*** en ***vormleer***, voorgesteld in de bijeenkomst van 12 Sept. 1862, worden uitgenoodigd, schriftelijk en franco, dit te berigten, ***vóór den 20*** Maart, aan d'Inspect.

NASSAU.

IN DE GELDLEENING der Gemeente **Dalen**, tot bekostiging van den STRAATWEG tusschen Hoogeveen, Dalen en Oosterhesselen, door den Raad vastgesteld en door H.H. Ged. Staten goedgekeurd, kunnen nog

aandeelen

geplaatst worden, ieder van **f 500**, waarvoor de storting moet geschieden op 1º. Mei e.k. — De jaarlijksche rente is $4\frac{1}{2}$ procent, terwijl het **PLAN DER GELDLEENING** ter Secretarie ter lezing ligt.

De belanghebbenden worden uitgenoodigd daarvan, met opgaaf van 't getal te nemen aandeelen, vóór den 15 April e.k. opgaaf te doen aan den BURGEMEESTER.

Dalen den 13 Maart 1863.

Worden gevraagd:

twee SCHOENMAKERS-KNECHTS, om dadelijk of 1º. Mei in dienst te treden — ***loon naar bekwaamheid*** - bij K. HUIZING te Assen Brieven franco.

Uit de hand te koop:

EENE BOERDERIJ,

gelegen op de Zuidwoldeger Slood, gemeente Hoogeveen, bestaande uit: een nieuw, in 1857 met vele gemakken gebouwd ***HUIS***, met VOOR- en OPKAMER met 4 Bedsteden, MELKKAMER, BAKOVEN binnenshuis, 2 drooge in cement gemetselde KELDERS en REGENBAK, groote KOOKPOT en FORNUIS, groote SCHUUR en daarnevens staande SCHUUR, BOUW-, HOOI-, WEIDE- en BOEKWEITENLAND, groot 24 bunder, alles aan elkander gelegen. Hierop kan als 1e hypotheek f 3000.— á 4 $^{0}/_{0}$ gevestigd blijven, en, des verkiezende, **tegen tauxatie** worden **overgenomen**: 8 stuks RUNDVEE, 2 dragtige

MOTTEN, eene groote partij MEST, MELKGOED en het aanwezige GEREEDSCHAP, 15 schepels op stam staande ***ROGGE*** en eene ***SCHUIT***. Des verkiezende op 1 Mei 1863 te aanvaarden. Met franco brieven te bevragen bij den Boekdrukker C. PET te Hoogeveen.

RODEN.

De Notaris VAN HEIJST, standplaats hebbende te Roden, zal op Woensdag den 25sten dezer, 's morgens 10 uur precies te beginnen, publiek verkoopen:

Ten verzoeke van den Heer D. LEVIE te Ter Heijl, onder Roden, wegens vertrek en verandering van affaire:

Een volledig Boerenbeslag met Inboedel, als:

5 **PAARDEN**, waarbij 2 zesjarige mak bereden CHAISPAARDEN, 20 stuks **HOORNVEE**, 3 vette VARKENS, voorts een net onderhouden GLAZEN KAPWAGENTJE voor 1 en 2 Paarden, een BEUGELCHAIS, 3 BOERENWAGENS, waarvan een gemaakt in 1862, WAAIJER, PLOEG, ROLBLOK en verdere LANDBOUW- en MELKGEREEDSCHAPPEN, ruim 20000 pond HOOI, 60 mud AARDAPPELEN.

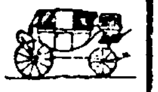

HUISMEUBELEN, waaronder EIKENHOUTEN KABINET, MAHONIJHOUTEN SECRETAIRE en TAFEL, 2 KLOKKEN, 3 stel BEDDEGOED en wat meer tot een goeden INBOEDEL behoort.

Invoerbilletten voor het VEE naar Groningen zullen worden aangevraagd.

Op deze verkooping kan niets worden ingebragt. - Gadingmakenden moeten zich vooraf in staat stellen een gegoeden en bekenden borg te leveren.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van Assen zijn voornemens, om op WOENSDAG den 25 Maart e.k., des middags te 12 uur, ten GEMEENTEHUIZE

hertebesteden:

Het VERLAGEN van 't DAK der OOSTERSCHOOL met de daarstelling van een VERWULF, alsmede eenige gewone ONDERHOUDSWERKEN over 1863.

De VOORWAARDEN liggen ter inzage ter Secretarie.

Du Barry's

REVALENTA ARABICA.

Met genoegen kan ik UEd. berigten, dat de *REVALENTA* hier steeds met het beste gevolg wordt gebruikt. Door vele perpersonen ontving ik daarvan de mondelinge verzekering. Zoo heeft onder anderen een onzer stadgenooten de timmerman *Frederik Westerveld* mij vrijheid gegeven, onze medemenschen attent te maken, dat hij door het gebruik van eenige busjes van eene hardnekkige maagkwaal genezen is, en hierin een middel in Gods hand ziet voor de lijdende menschheid.

Purmerend, Mei 1862.

S. J. VEEN.

H.H. WINKELIERS.

Eenig en voordeelig aanbod.

De Heer **T. KEIJZER**, Patentolie-Fabriekant en Rijksleverancier te Zaandam, offreert: ***PATENTOLIE*** (glanshoudend, walmvrij, helderlichtend) à ***f 48*** het Ned. vat (**contant**), te ontvangen van af Sept. e.k. tot en met Dec. e.k., in koopers keuze, met bijbepaling dat, op den dag van ontvangst, bij een lageren stand der Amsterdamsche markt, niet langer ***f 48***, maar slechts ***f 2***.— boven de vliegende RAAPOLIE zal berekend worden.

Zaandam, Maart 1863.

N.B. Brieven franco.

Adres: ***T. KEYZER, Zaandam.***

K. ALES,
Thesaurier.

De volmaaktste gezondheid, kracht en nieuwen levenslust hergeeft de

REVALENTA ARABICA.

Slechte spijsvertering, diarrhaea, maag en onderbuiks kwalen, slijm, zuur, galziekten, oprispingen, spanning op de maag, zinkings, hoofdpijn en eene menigte andere ziekten geneest DU BARRY'S REVALENTA spoedig en met weinig kosten.

Als voeding voor kleine kinderen is ze ook bijzonder aan te bevelen en verdient de voorkeur boven de voeding met melk. Zij verteert ligt, verzuurt niet, geeft veel voedsel en gezonde sappen Zieken kunnen geen beter dieet houden dan zich bij de REVALENTA te bepalen, die op verschillende wijze zeer smakelijk gereed kan gemaakt worden.

Vrij algemeen verkeert men in het denkbeeld, dat de Revalenta een duur geneesmiddel is; wij wagen het te beweren, dat zij niets kost en gelooven, dat men onze meening niet onjuist vinden zal als men aanneemt, dat het een voedingsmiddel is en een ontbijt van Revalenta een ander ontbijt vervangt, dat wel niet minder kosten zal. Als tusschenuurtje middagmaal en avondeten zal het in de meeste gevallen zelfs eene besparing zijn, daar een lepel Revalenta, circa 10 cts kostende, goed gekookt een groot bord soep geeft.

De echte REVALENTA van de Heeren BARRY DU BARRY en Co., 77 Regentstreet Londen, wordt alleen verkocht door het VERKOOPHUIS en deszelfs Depots.

Men lette er vooral op, dat iedere bus, tot waarborg der echtheid, door »F. VON WINDHEIM EN Co., Verkoophuis« geteekend is

De prijs der REVALENTA is: Kleine bussen $87\frac{1}{2}$ cts., 1 pd. *f* 2. 2 pd. *f* 3.50, 5 pd. *f* 8, 12 *f* 16.

VERKOOPHUIS te *Amsterdam*.

Assen, H. P. A. van Gorcum. — Coevorden, C. J. van der Scheer. —— Dedemsvaart H. L. van der Vecht. —— Gorredijk, S. G. Zwart. —— Hoogeveen. Jan van der Wolde Jr. —— Oldemarkt, van der Wenden. —— Steenwijk, K. Timmerman. —— Meppel, Wedw. J. L. Lagro. —— Noordwolde, Jacob Veenstra.

En in de bekende Dépôts in de andere steden.

BURGERLIJKE STAND

MAKKINGA v. 1—16 Maart. Gehuwd: K. B. Bruinsma, 26 j., en T. E. Bos, 23 j., te Appelscha; A. P. Madhuizen, 32 j., en IJ. L. de Roo, 21 j., te Makkinga; K. Akker 23 j., en R. R. Vlietstra, 22 j., te Haulerwijk; J. Britstra, 22, j., en Z. Douwsma, 21 j., te Haulerwijk; S. Bruggenkamp, 25 j., en R. P. Blaauwbroek, 24 j., te Haulerwijk. — Geboren: Alle, z. van J. Wagt en F. T. Broekstra, te Appelscha; Dirk, z. van H. J. Slagter en H M. Tel, te Appelscha; Johannes, z. van B. S. Jonkers en T. H. Kroemkamp, te Langedijke; Mell, z. van J. E. de Kleine en J. M. v. d. Wal, te Appelscha; Lubartus, z. van J. H. Koopmans en M. L. Klooster, te Donkerbroek; Lammigje, d. van S G. Jonkman en H. F. Slot, te Langedijke; Jan Albertus, z. van P. W. Pit en J. J. Hofstee, te Oosterwolde; Trientje, d. van K Boonstra en T. Rozema, te Haulerwijk; Kornelis, z. v J. A. Dijkstra en J. Kleisma, te Oosterwolde; Alle, z. van P. L. Madhuizen en G. A. Zandstra, te Oosterwolde. — Overleden: Jantje Hendriks Kies, oud 27 jaren, te Haulerwijk; Roelof Jans Buitenga, 17 j., te Oldeberkoop; Grietje Johannes Rosier, 65 j., te Haulerwijk; Saakje Karsten van Wijk, 27 j., te Haulerwijk; Karste Jannes Floxstra, 7 w., te Elsloo; Gerrit Andries Bloemsma, 21 j., te Appelscha; Rinske Berends v. d. Lei, 24 j., te Donkerbroek; Antje Hendriks Snijder, 1 j., te Oldeberkoop.

MARKTBERIGTEN.

STEENWIJK, 16 Maart. Rogge f 6-50 a f 6-75. Boekweit f 6-10 a f 6-20. Boter $\frac{1}{4}$ vat f 00-00 a f 00-00.

OLDEMARKT, 14 Maart. Rogge f 6-30 a f 6-50. Boekweit f 0-00 a f 0-00. Boter $\frac{1}{4}$ vat f 50-00 a f 00-00.

HEERENVEEN, 7 Maart. Rogge f 6-00 a f 7-20. Boekweit f 6-00 a f 6-80. Boter $\frac{1}{4}$ vat f 52.00 a f 00.00.

NOORDWOLDE, 12 Maart. Rogge f 6-10 a f 7-30. Boekweit f 5-50 a f 6-50. Boter 1 Ned. f 1-10 a f 1-17.

COEVORDEN, 16 Mrt. Rogge f 5-60 a f 6-20. Boekweit f 4-65 a f 5-80. Boter per Ned. pd. 75 cents.

AMSTERDAM, 16 Maart.

TARWE flaauw; 130 pd. nieuwe bonte Poolsche f 335, 337; 128 pd. oude bonte dito f 337; 122, 128 pd. Donau f 214, 232.

ROGGE bij kleinigheden onveranderd; 125 pond Pruissische f 237; 122 pd. dito f 225; 120, 122 pd. nieuwe Galatz f 212, 215; 120 pd. dito f 210; 120 pd. jarige dito f 207; 122 pd. Taganrog f 220; 118 pd. Donau f 200. Op levering per 2100 kilo: Maart f 192, 193; Mei f 192; Oct. f 197, 196.

BOEKWEIT onveranderd; 121 pd. Holst. f 208.

KOOLZAAD op het voorjaar 1 p. vl. hooger, op het najaar zonder handel; op 9 v. olie in April $92\frac{1}{2}$ p. vl.

LIJNZAAD in een doen; 110, 111 pd. Poolsch f 325.

RAAPOLIE dadelijk en op levering williger; op 6/w. f $54\frac{1}{2}$; vlieg. $53\frac{1}{4}$; 1o. Mei f $52\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$; najaar $45\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$.

LIJNOLIE dadelijk en op levering onveranderd; op 6/w. f $44\frac{1}{2}$; vliegend f $43\frac{1}{4}$; 1o. April f $42\frac{3}{4}$, 43; Mei f $43\frac{1}{4}$; najaar f 43.

HENNEPOLIE op 6/w. f $47\frac{1}{4}$; vlieg. f 46.

RAAPKOEKEN f 88 a f 92.

LIJNKOEKEN f $11\frac{1}{2}$ a f $14\frac{1}{2}$.

SCHIEDAM, 16 Maart. Moutwijn 13. Jenever f $18\frac{1}{2}$. Amst. proef f $20\frac{3}{4}$.

GRONINGEN, 17 Maart.

Tarwe.			
Oml.	1861	68 pd.	f 7.80.
——	1862	66 pd.	- 6.90.
——	——	70 pd.	- 7.70.
Old.	——	66 pd.	- 6.70.
——	——	70 pd.	- 7.50.
Rogge.			
Inl.	1862	62 pd.	f 5.50.
——	——	66 pd.	- 6.30.
Buit.	——	70 pd.	- 7.40.
Boekweit.			
N. gr. Zand		62 pd.	- 5.50.
——		64 pd.	- 5.90.
N. Zwarte		62 pd.	- 5.40.
——		66 pd.	- 6.20.
N. Veen		64 pd.	- 5.70.
Gerst.			
N. W.	1862	50 pd.	- 3.50.
——		54 pd.	- 4.20.
Zomer	1862	54 pd.	- 4.00.
——		56 pd.	- 4.40.
N. K.	1862	58 pd.	- 4.70.
——		60 pd.	- 5.10.

Haver.			
Dikke	1862	40 pd.	- 2.90.
——		50 pd.	- 4.05.
W. V.	1862	36 pd.	- 2.50.
——		40 pd.	- 2.90.
Zw.	1862	36 pd.	- 2.35.
——		38 pd.	- 2.55.
O. V.	1861	40 pd.	- 2.75.
Boonen.			
N. Paardeb.		f 5.00 a	- 5.90.
Groene Erwt.		- 0.00 a	- 0.00.
Graauwe dito		- 0.00 a	- 0.00.
Zaden, enz.			
Koolzaad		- 15.50 a	- 16.75.
Zomerzaad		- 00.00 a	- 00.00.
G. Mosterdz.		- 9.00 a	- 11.00.
Grove Gort		- 7-50 a	- 8.50.
Parel-Gort		- 10.00 a	- 13.00.
Raapolie per vat		- 52.50 a	- 00.00.
Boter, 1e soort		- 17.50 a	- 00.00.
—— 2e soort		- 15.00 a	- 00.00.

Tarwe prijshoudend. Oude Rogge in een doen; Nieuwe iets lager. Boekweit 10 ct. lager verkocht. Winter Gerst 5 ct. Zomer en Knobbe 10 ct. lager. Zware Dikke Haver prijshoudend; ligtere trager; Blanke Voer in een doen; Zwarte iets lager. Boonen bijna niet in omgegaan. Zaden stil. Gort flaauw.

250ste Staats-Loterij.

Prijzen van f 100 en daarboven. 4e kl.—

1e lijst.

No. 9740 f 1500. — No. 12819 f 400. — Nos. 3216 en 7567 ieder f 200. -- Nos. 9817 en 12299 ieder f 100.

2e lijst.

No 4375 f 25,000. — No. 10623 f 2000. — No. 5245 f 1500. — Nos. 11532 en 17998 ieder f 1000. — No. 13755 f 400. — Nos. 413 en 15968 ieder f 200. -- Nos. 2352, 2675, 16341 en 16877 ieder f 100.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM. — 1863.

	pCt.	16 Maart.	17 Maart.
Nederl.			
Werk. Sch.	$2\frac{1}{2}$	$63\frac{1}{2}$	$63\frac{1}{2}$
dito	3	$76\frac{1}{4}$	$76\frac{1}{16}$
dito	4	$99\frac{11}{16}$	$99\frac{5}{8}$
Amort.Syn.	$3\frac{1}{2}$	$93\frac{3}{4}$	
Handelm.	$4\frac{1}{2}$	$141\frac{1}{4}$	$142\frac{1}{4}$
O.I.Leening	4		
Aand.H.Spw.			
ditoRijnsp.	$4\frac{1}{2}$		
Ned. Bank			
Rusland.			
Obl. Hope	5	$101\frac{3}{4}$	$101\frac{5}{8}$
Ct. 1831/33	5		
dito 1840	4	76	$75\frac{7}{8}$
Or.2e3e4eL.	4	$76\frac{1}{8}$	
Cert.5e L.	4		
dito5eSerie	5	$83\frac{1}{4}$	83
d.1855 6eS.	5	$90\frac{1}{8}$	$90\frac{3}{16}$
ditovanAss.	6	$54\frac{1}{4}$	$54\frac{1}{8}$

	pCt.	16 Maart.	17 Maart.
Polen.			
Aand. fl. 500			161
Obligatien	4	77	
Spanje.			
Obligatien	2	$46\frac{1}{8}$	$46\frac{1}{8}$
Obligatien	3		$53\frac{1}{4}$
Binnenl.	3	$49\frac{3}{4}$	$49\frac{3}{4}$
Amortisable			
Bew. Coup.			
Oostenr.			
Obl. Goll	5		
dito	4		
Obl. Metall.	5	$60\frac{5}{8}$	$60\frac{7}{16}$
Ob.RenteA.	5	$81\frac{1}{2}$	$81\frac{1}{4}$
Obl.Nation.	5	$65\frac{13}{16}$	$65\frac{9}{16}$
Obl. Metall.	$2\frac{1}{2}$	$31\frac{1}{16}$	$30\frac{15}{16}$
Belgie.			
Certificaten	$4\frac{1}{2}$		
Rothschild	$2\frac{1}{2}$		
Portugal.			
Obligatien	3	$46\frac{3}{4}$	$46\frac{5}{8}$

16 Maart.

Nationale fondsen waren heden nagenoeg onveranderd; van buitenlandsche waren Russische flaauwer, Oostenrijksche vast.

17 Maart.

De markt leverde heden algemeen weinig bijzonders op; handel en variatiën waren onbeteekenend.

Gedrukt bij GRATAMA te Assen.